TANTÁRGYI ADATLAP

FEJLŐDÉSGAZDASÁGTAN

BMEGT30A105

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve
FEJLŐDÉSGAZDASÁGTAN

Azonosító	BMEGT30A105

A tantárgy jellege
kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

Típus	*óraszám*
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa
Vizsgaérdemjegy

Kreditszám
5

Tantárgyfelelős

Neve	*Beosztása*	*Email címe*
Dr. Ligeti Zsombor	egyetemi docens	ligeti.zsombor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység
Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja
https://edu.gtk.bme.hu

A tantárgy oktatásának nyelve
magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve
Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2018/19/1 félévtől**
Tantárgy szerepe: **Kötelező**
Ajánlott félév: **6**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2020/21/1 félévtől**
Tantárgy szerepe: **Kötelező**
Ajánlott félév: **6**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2022/23/1 félévtől**
Tantárgy szerepe: **Kötelező**
Ajánlott félév: **6**

Közvetlen előkövetelmények

Erős	- Közgazdaságtan I. (BMEGT30A003) – Economics I (microeconomics); Közgazdaságtan II. (BMEGT30A101) – Economics II (macroeconomics).
Gyenge	Nincs
Párhuzamos	Nincs
Kizáró feltételek	Nincs

A tantárgyleírás érvényessége
Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2021.11.24.) az 581046/15/2021 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2021.11.24-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A Fejlődésgazdaságtan tárgy célkitűzése hármas. Az elsődleges cél – a Közgazdaságtan I. és II. ismeretek kiegészítéseként és ezek szerves folytatásaként – tárgyalni a gazdasági fejlődés és a gazdasági növekedés kapcsolatrendszerét. Ehhez kötődően kiemelten foglalkozunk a fejlődés-gazdaságtan alábbi területeivel: - szegénység, egyenlőtlenség - globális demográfiai trendek - urbanizáció - oktatás és egészségügy, azaz a humántőke szerepe a fejlődésben - a nők változó szerepvállalásának szerepe a fejlődésben - globalizáció, nemzetközi partnerség és segélyezés - globális környezeti kihívások Másrészt cél, bevezetni a hallgatókat az empirikus adatelemzés alkalmazásába az alábbi területeken: - a fejlődéselméleti mutatók és nemzetközi adatok összegyűjtése; - országrangsorok összehasonlítása és összehasonlító elemzése; - oksági viszonyok feltárása; - fejlesztési politikák, illetve azok eszközei jólétnövelő hatásának elemzése. Végül az előbbi ismeretekre és képességekre építve egy olyan átfogó aktuális közgazdasági elemző szemléletmód átadása a cél, amelynek segítségével a hallgatók eligazodhatnak a 21. század nemzeti és nemzetközi fejlesztési politikáinak és folyamatainak aktuális kérdéseiben.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. a nemzetközi tendenciák stilizált tényeit,
2. a regressziószámítás módszertanát nemzetközi adatokon és nemzetközi összehasonlításokban,
3. a Granger-okság fogalmát,
4. a klasszikus nemzetközi gazdaságtan modelljeit és azok korlátait,
5. a fejlődésgazdaságtan főbb aktuális irányait és elméleti irányzatait,
6. az alkalmazott kereskedelempolitikai eszközöket és azok jóléti hatásait,
7. a nemzetközi gazdaságpolitika eszközeit és hatásait mind a fejlett, mind a fejlődő országok vonatkozásában,
8. az eltérő árfolyamrendszerek típusait, jellemzőit és az alkalmazható gazdaságpolitikai eszközök hatókörét

Képesség

1. önálló nemzetközi adattömb összeállítására és regressziós elemzésére,
2. adatsorok közötti Granger-okság feltárására, azt értelmezni és a kapott eredmények alapján következtetések levonására,
3. a különböző (Pearson, Spearman és Kendall-féle) rangkorreláció számítására és értelmezésére
4. elemezni a klasszikus és modern fejlődési elméletek és modellek előnyeit és hátrányait.
5. összevetni és átfogóan elemezni a gazdasági és társadalmi fejlesztési célokat,
6. értelmezni a nemzeti és nemzetközi fejlesztési politika szerepét és hatását eltérő intézményi keretek között,
7. megítélni a különböző gazdaságpolitikák hatását eltérő történelmi, politikai és földrajzi adottságok esetén.

Attitűd

1. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára, a regresszió- és idősorelemzési modellek módszer-tanának megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére
2. együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival
3. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását
4. nyitott a kritikai gondolkodásra
5. törekszik az eltérő gazdasági szemléletmódok megismerésére és alkalmazására.

Önállóság és felelősség

1. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
2. képes önállóan gyakorlati feladatokat megoldani.

Oktatásmódszertan

Előadások, számítási feladatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok, munkaszervezési technikák.

Tanulástámogató anyagok

- Kötelező – Obligatory: Todaro, Michael P. – Smith, Stephen C. (2020): Economic Development. (13th ed.) Addison-Wesley, London.
- Kötelező – Obligatory: Rosling, Hans – Rönnlund, Anna Rosling – Rosling, Ola (2018): Tények. Libri Kiadó. Budapest.
- Kötelező – Obligatory: Acemoglu, D. – Robinson, J. A. (2013): Miért buknak el nemzetek. A hatalom, a jólét és a szegénység eredete. HVG Kiadó Zrt., Budapest.
- Kötelező – Obligatory: A The Economist válogatott cikkei
- Kötelező – Obligatory: Az előadások prezentációinak anyaga, ami a félév során folyamatosan fog feltöltésre kerülni
- Ajánlott – Recommended: Banerjee, Abhijit V. – Duflo, Esther (2019): Good Economics for Hard Times. Better Answers to Our Biggest Problems. Penguin Random House, London, UK.
- Ajánlott – Recommended: Banerjee, Abhijit V. – Duflo, Esther (2016): A szegények gazdálkodása. A szegénység elleni küzdelem teljes újragondolása. Balassi Kiadó, Budapest.
- Ajánlott – Recommended: Deaton, A. (2017): A nagy szökés. Egészség, gazdagság, és az egyenlőtlenség eredete. Corvina Kiadó Kft. Budapest.
- Ajánlott – Recommended: Giugale, Marcelo M. (2019): Gazdasági fejlődés. Amit mindenkinek tudnia kell. Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., Budapest.
- Ajánlott – Recommended: Nafziger, Wayne E. (2012): Economic Development. (5th ed.), Cambridge University Press, Cambridge.
- Ajánlott – Recommended: Szentes Tamás (2011): Fejlődés-gazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest.
- Ajánlott – Recommended: Meier, G. M. – Rauch, J. E. (2005): Leading Issues in Economic Development. (8th ed.) Oxford University Press, New York.
- Ajánlott – Recommended: Feenstra, Robert C., Robert Inklaar and Marcel P. Timmer (2015),
- Ajánlott – Recommended: A World Bank válogatott kiadványai,

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két évközi beadandó házifeladat (írásbeli részteljesítmény-értékelés), az előadásokon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény-értékelés) és írásbeli vizsga (összegző teljesítményértékelés) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, beadandó házi feladatok formájában a következő: a 4. és 11. tanulmányi héten a kiadott empirikus elemzések elvégzésével kerül sor a részteljesítmény-értékelésekre.
2. Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek
egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a kontaktórákon; az egységes
értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadója együttesen határozza meg. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés (vizsga) 1. Írásbeli teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, írásbeli vizsga formájában Az összegző teljesítményértékelés kitér az elsajátítandó fogalom- és eszköztár ismeretének és összefüggéseinek tesztelésére. 2. Évközi
eredmények beszámítása: a vizsgán nyújtott teljesítmény mellett a végső érdemjegyben a szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések
eredményét is figyelembe vesszük.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- **1. részteljesítmény értékelés (1. házi feladat)**: 50%
- **2. részteljesítmény értékelés (2. házi feladat)**: 50%
- **összesen**: 100%+

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- **írásbeli vizsga**: 90%
- **évközi eredmények beszámítása**: 10%
- **összesen**: 100%

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének nincs feltétele.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	86–90
Jó	74–86
Közepes	62–74
Elégséges	50–62
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – nem pótolható, nem javítható, továbbá más módon nem kiválható vagy helyettesíthető. A két házi feladat és az írásbeli vizsga a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	14×4=56
házi feladat elkészítése	4
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	60
vizsgafelkészülés	30
összeseb	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2021.10.04-én. Érvényes 2021.10.04-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett
kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

1 ömlesztettBevezetés a fejlődéselmélet gazdaságtanába. Globális perspektíva. CH 1.
2 A fejlődés elméletei: komparatív elemzés. CH 2.
3 A gazdasági fejlődés mérése és indikátorai. (kiadott anyag)
4 A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus modelljei. CH 3.
5 A neoklasszikus Solow-modell. CH 3. Appendix.
6 A gazdasági fejlődés legújabb elméletei. CH 4.
7 Szegénység és egyenlőtlenség. CH 5.
8 Népesség növekedés és gazdasági fejlődés. CH 6.
9 Urbanizáció és a városokba irányuló migráció. CH 7.
10 Oktatás és fejlődés kapcsolata. CH 8.
11 Nők szerepe a gazdasági fejlődésben. (kiadott anyag)
12 Fejlődés és a környezet kapcsolata. CH 10.
13 Fejlődéspolitikák. CH 11.
14 Külkereskedelem és fejlődés. CH 12.

További oktatók

Kupcsik Réka	tanársegéd	kupcsik.reka@gtk.bme.hu
Bánhidi Zoltán	tudományos segédmunkatárs	banhidi.zoltan@gtk.bme.hu
Dr. habil. Gilányi Zsolt	docens	gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.